

Departementet for Børn, Unge Familier
ian@nanog.gl

Kopi til: Victor Krusell Sørensen
viks@nanog.gl

6. maj 2022

Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioqs hørings svar til ”Redegørelse for Grønlands efterlevelse af FN’s konvention om rettigheder for personer med handicap”

Departementet for Børn, Unge Familier har anmodet Handicaptalsmandsinstitutionen om at komme med eventuelle bemærkninger til ”Redegørelse for Grønlands efterlevelse af FN’s konvention om rettigheder for personer med handicap.”

Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioq har følgende bemærkninger:

Overordnede kommentarer

Tilioq finder det positivt, at de grønlandske myndigheder har valgt at lave en handlingsplan for gennemførelse af FN’s Handicapkonvention, og at Naalakkersuisut har udarbejdet nærværende redegørelse med henblik på, at den skal danne udgangspunkt for arbejdet med den kommende handlingsplan. Tilioq anser en handicappolitisk handlingsplan som et vigtigt redskab til at sikre en progressiv gennemførelse af FN’s handicapkonvention. Tilioq har en forhåbning om, at der i højere grad fremadrettet vises ambitioner og retning, så der kan findes løsninger, der sikrer en bæredygtig udvikling på handicapområdet iht. FNs Verdensmål. Tilioq oplever, at personer med handicap alt for ofte parkeres på de lave forventningers holdeplads. Dette peger redegørelsen desværre ikke i retning af en løsning på, og det er problematisk i flere henseender i forhold til Grønlands arbejde for at efterleve Handicapkonventionen og FN’s Verdensmål.

Det foreliggende dokument har mere karakter af en opsummering af forskellige tiltag og udfordringer indenfor handicapområdet i Grønland end en redegørelse for, i hvor høj grad der leves op til handicapkonventionen. Tilioq anbefaler derfor, at man i redegørelsen indfører en tydelig beskrivelse af den afgrænsning, der er foretaget i forhold til temaer og de rettigheder og forpligtelser efter handicapkonventionen, som er fremhævet i starten af hvert af kapitel 4’s tematiske afsnit og på hvilket grundlag, disse er temaer er udvalgt. For eksempel om de udvalgte temaer mv. skal ses som udtryk for, at afgrænsningen og de nævnte barrierer vil være udgangspunkt for handlingsplanen og Naalakkersuisuts handicappolitik.

Tilioq anbefaler yderligere, at man i højere grad forholder sig til, hvordan og i hvilken grad de nævnte handicappolitiske initiativer eller øvrige initiativer har bidraget til at mindske eller fjerne barrierer for mennesker med handicap.

Tilioq finder det positivt, at redegørelsen inddrager mainstreaming som princip, og at der er sikret bidrag fra flere departementer, der viser at handicapområdet er mere end kun socialpolitik. Tilioq finder det dog beklageligt, at der ikke er medtaget bidrag fra Departementet for Finanser, således at der også sikres et økonomisk grundlag for at prioritere tiltag i den handicappolitiske handlingsplan. Her kunne det f.eks. være interessant og givtigt med udregninger på, hvilke økonomiske gevinster, der kan være ved en indsats for at få flere i uddannelse eller fra førtidspension og ind på arbejdsmarkedet.

Der refereres gennemgående i redegørelsen til, at den manglende implementering af handicapstøtteleven skyldes den manglende vejledning til lovgivningen. Dette anser Tilioq ikke som værende den eneste forklaring. Hvis der kun refereres til den manglende vejledning som årsag til den manglende implementering, er Tilioq bekymret for, at man vil overse vigtige problemstillinger i implementeringen af handicapstøtteleven i den kommende handlingsplan

Tilioq er bekendt med, at det er en udfordring at skaffe valide data og tal indenfor handicapområdet, men det må dog påpeges, at det er en stor svaghed ved redegørelsen i dens nuværende form, at den indeholder meget få konkrete tal eller data - og at tal og data inddrages tilfældigt. Tilioq opfordrer til, at der i langt højere grad benyttes beregninger, tal og data i forhold til en fremtidig handlingsplan, da det er vigtige redskaber til at måle fremdrift og gennemslagskraft på handicapområdet.

Redegørelsens brug af handicapkonventionen

Det er Tilioqs opfattelse at redegørelsen i nogle tilfælde har en uklar og snæver definition af handicapkonventionens artikler og formål, samt Grønlands forpligtelser i henhold til handicapkonventionen. Derfor finder Tilioq, at der er flere steder, hvor det vil styrke redegørelsen og den efterfølgende handlingsplan, hvis redegørelsen havde en mere stringent brug af handicapkonventionens definitioner og formål - og hvordan disse forpligter Grønland.

Overordnet anbefales det, at formuleringen personer med handicap benyttes i hele redegørelsen, og at denne form også benyttes, når der refereres til personer med specifikke funktionsnedsættelser. F.eks. findes på s. 25 formuleringen *synshandicappede mulighed for (...)*, det foreslås at der her i stedet bruges formuleringen *personer med synshandicap*, da denne i højere grad er i overensstemmelse med sprogbbruget i FN's Konvention om støtte til personer med handicap.

Tilioq finder, at redegørelsens brug af begrebet rimelige tilpasning, er en for snæver fortolkning. Redegørelsen skriver, at tilpasning skal ske så længe, det ikke er uforholdsmæssigt dyrt eller uhensigtsmæssigt. Tilioq finder, at man i højere grad burde lægge vægt på, at rimelig tilpasning betyder nødvendige og passende ændringer og justeringer, som ikke indebærer uforholdsmæssig stor eller unødvendig byrde, når dette er nødvendigt i et konkret tilfælde for at sikre, at personer med handicap kan nyde eller udøve alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre. Tilioq anbefaler, at redegørelsen medtager i hvor høj grad offentlige institutioner lever op til princippet om rimelig tilpasning, her tænkes særligt på uddannelsesinstitutioner, offentlige arbejdspladser fritidstilbud m.m.

Kapitel 1 Grønland og handicapkonventionen

Tilioq foreslår, at kapital 1 udvides, så det også indeholder en redegørelse for, hvor mange mennesker redegørelsen berører samt hvordan man forstår handicap. Det er kort nævnt i afsnittet om mainstreaming, men det bør gøres tydeligere, hvem der defineres som en person med handicap, samt hvor mange mennesker, man estimerer, har et handicap i Grønland.

Tilioq påpeger yderligere, at redegørelsen refererer til handicapstøttelevens definitionen af et handicap og ikke handicapkonventionens definition (s.10). Da dette er en redegørelse, for efterlevelsen af handicapkonventionen, mener Tilioq, at man bør referere til og citere konventionens artikel 1:

"Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."

Kapitel 4: status på handicapområdet i Grønland

Det foreslås, at man uddyber de indledende passager om handicapkonventionen i kapitel 4's afsnit, for at fremme forståelsen for hvordan handicapkonventionens artikler og de medfølgende rettigheder spiller sammen med landets faktiske forhold.

Det foreslås, at man som afslutning på hvert afsnit i kapitel 4 indsætter en opsummering, der vurderer graden af efterlevelsen af handicapkonventionen i relation til det behandlede emne. Uden denne opsummering og analyse af graden af efterlevelse, vil man ikke kunne udforme en realistisk og retvisende handlingsplan.

De seneste års udvikling på handicapområdet generelt

Det foreslås at afsnittet indledes med en redegørelse for handicapkonventionens artikel 4 – generelle forpligtelser. På denne måde rammesættes Grønlands ansvar for efterlevelse af handicapkonventionen. En rammesætning, der følges op på i afsnittet 'Fordeling af opgaver og ansvar på handicapområdet'.

Tilioq savner et overblik over, hvad Inatsisartut har stillet af forslag i forhold til handicap siden ratificeringen af handicapkonventionen, samt hvordan Naalakkersuisut har arbejdet med disse forslag. Her kan f.eks. nævnes forslaget om, at Naalakkersuisut senest til FM 2020 skal fremlægge en undersøgelse af uddannelses- og beskæftigelsesforhold for personer med handicap i Grønland¹.

Afsnittet 'Fordeling af opgaver og ansvar på handicapområdet' er yderst mangelfuldt. Her mangler et grundlæggende overblik over, hvilke opgaver der skal løftes af socialstyrelsen, hvilke opgaver der skal løftes af departementet og hvilke opgaver, der skal løftes af Pissassarfik.

Tilioq påpeger desuden, at det yderligere mangler at blive defineret, hvem der har ansvaret for at opkvalificere kommunerne og dermed sikre implementeringen af handicapstøtteleven. Da det ikke er Tilioqs opfattelse, at udfordringerne ved at implementere lovgivningen bliver løst med socialstyrelsens vejledning alene.

Tilioq foreslår, at der i afsnittet 'Tiltag vedrørende gennemførelse af FN's handicapkonvention' redegøres for, hvordan man i praksis sikrer et kontinuerligt kontaktpunkt i centraladministrationen jf. artikel 33.1 i handicapkonventionen. Samt at der redegøres for, hvordan man sikrer forpligtelsen i artikel 33.3 om, at inddrage civilsamfundet i gennemførelsen af handicapkonventionen, og hvordan man vil følge op på og fortsætte det afsluttede trekantssamarbejde.

Oplysning, anti-diskrimination og bekæmpelse af fordomme

Det er vigtigt at anerkende, at mange i Grønland har negative holdninger og fordomme om personer med handicap, specielt når det gælder personer med usynlige handicaps². Omgivende personers holdninger er med til at skabe barrierer i samfundet og forhindrer, at personer med handicap er fuldt og effektivt inkluderet i samfundet eller i at deltage socialt, kulturelt og økonomisk på lige fod med alle andre.

¹FM2019/128

² Holdninger til Handicap, Ilisimatusarfik og Tilioqs befolkningsundersøgelse 2020

Tove Søvndahl Gant udtalte under Grønlands eksamination i FN's Racediskriminationskomité CERD i 2021, at Grønland arbejder på at indføre en antidiskriminations-lovgivning. Tilioq anser en sådan lovgivning som værende et stort fremskridt for at fremme lige muligheder og bekæmpe fordomme og diskrimination mod personer med handicap. Tilioq anbefaler derfor, at man redegør for, hvor langt man er i lovgivningsarbejdet og hvornår man planlægger at behandle en sådan lovgivning i Inatsisartut.

Selvstændighed, tilgængelighed og inklusion i samfundet

Tilioq finder at dette afsnit forsøger at redegøre for mange ting på samme tid, og derved udvandes de forskellige rettigheder, som afsnittet omhandler. På den baggrund foreslås det, at afsnittet deles op, så retten til et selvstændigt liv behandles i et separat afsnit. Derved, vil man i dette afsnit kunne fokusere på tilgængelighed og inklusion i samfundet.

Tilioq mener, at der mangler en vurdering af, om eksisterende offentligt ejede bygninger - såsom administrationsbygninger, boligmasse, servicecentre, offentligt ejede virksomheder, infrastruktur herunder fly og skib - om disse er tilgængelige for personer med handicap.

Redegørelsen konkluderer på s. 24, at standarderne i bygningsreglementet lever op til handicapkonventionen. Dette anser Tilioq for at være en fejlfortolkning af handicapkonventionens tilgængelighedsprincip, der i langt højere grad bygger på universelt design.

Redegørelsen mangler en klar definition af, hvordan tilgængelighed skal forstås. Tilioq anbefaler her, at forståelsen af tilgængelighed udvides til også at inddrage andre typer af funktionsnedsættelser end blot de fysiske. Hertil er det særligt vigtigt med 'tilgængelig' information og kommunikation, herunder informations- og kommunikationsteknologi og -systemer. Her kan med fordel redegøres for, i hvilken grad en øget digitalisering af samfundet samt adgang til billigere internet og data kan have betydning for personer med handicaps adgang til støtte og hjælp, der ikke findes i deres lokalområde, herunder f.eks. adgangen til tegnsprogstolke, forståelsestolke og punktskrift, men også eksempelvis muligheder for habilitering og rehabilitering.

Bidraget om hvordan der arbejdes med inklusion i samfundet på selvstyrets døgntilbud er meget interessant. Tilioq savner dog et lignende afsnit vedrørende den store gruppe borgere, som bor i de kommunalt drevne beskyttede boliger og bo-enheder.

Retten til et selvstændigt liv er et grundlæggende princip i handicapkonventionen. Denne rettighed defineres i handicapkonventionens artikel 19. Tilioq har i analyserne *Selvstændigt Liv* og *Lige muligheder* påpeget de vigtigste områder, som borgere henvender sig om i forhold til opfyldelsen af artikel 19, derfor kan man med fordel nævne disse analyser som relevante rapporter indenfor dette område.

Tilioq foreslår at følgende indgår i et selvstændigt afsnit om et selvstændigt liv:

- En redegørelse for, hvordan støttepersonordningerne i kommunerne er organiseret, og hvilke problemstillinger, der er med rekruttering, fastholdelse og kvaliteten i støttepersonsordninger. Hertil anbefales det, at der laves en oversigt over muligheder for udvidelser eller omstruktureringer af støttepersonsordninger, så det sikrer mere selvbestemmelse for personer med handicap i valget og oplæringen af støttepersoner. Her kan blandt andet kigges på muligheden for at indføre BPA-ordninger.
- Der bør desuden redegøres for lønforhold og ansættelsesforhold for støttepersoner. Hertil hvordan sektoransvaret har indvirkning på skatteforhold og ansættelser af støttepersoner, og hvordan dette

kan simplificeres. f.eks. i forhold til at sikre den samme støtteperson i skolen, fritidsordningen og hjemmet, således at brugerne ikke rammes.

- En redegørelse for, hvordan der sikres adgang til hjælpemidler samt rådgivning herom samt hvilke instanser, der har ansvaret for denne vejledning.

På side 25-26 nævnes ældre og socialt udsatte uden at der redegøres for hvorfor, at disse inddrages i en redegørelse om personer med handicap.

Adgang til uddannelse

Tilioq har afdækket, at personer med handicap langt i lavere grad end personer uden et handicap har taget en uddannelse. Dette viser en undersøgelse Tilioq i samarbejde med Ilisimatusarfik har fået gennemført af HS-Analyse. Undersøgelsen viser, at ca. halvdelen af befolkningen, der ikke har en funktionsnedsættelse, tager en uddannelse, mens dette kun gælder for ca. 2 ud af 5 personer med handicap. Uddannelse er en bred kategori her, hvor også korte kurser er medregnet^[1]. Tilioq anbefaler, at man medtager denne data i redegørelsen, da det er den eneste data på uddannelsesområdet vedrørende personer med handicaps uddannelsesniveau. Hvis denne data medtages, vil man efterfølgende i handlingsplanen kunne bruge dette som en baseline for at måle på om handlingsplanens initiativer sikrer retten til uddannelse.

Disse tal samt den nyligt udgivne rapport 'specialklasselever som går til folkeskolens afgangsprøve'^[2] som er udgivet af Uddannelsesstyrelsen, understreger at der er behov for at finde konkrete løsninger, der sikrer børn med handicaps ret til uddannelse. Tilioq anbefaler, at man redegør for hvilke politiske ambitioner Naalakkersuisut har for uddannelsesområdet og særligt folkeskoleområdet for børn med handicap. Tilioq anbefaler yderligere, at man medtager tal og information fra Uddannelsesstyrelsens rapport i redegørelsen.

Tilioq anbefaler, at man i afsnittet om specialenheden redegør for, hvor mange henvendelser Specialenheden modtager om året, samt hvordan disse råd bliver integreret og implementeret i uddannelsesinstitutionerne.

På s. 35 i redegørelsen står, at Tilioq har afholdt et kursus i samarbejde med Qeqqata Kommunian. Dette er ikke korrekt.

Retten til et egnet hjem

Tilioq anbefaler overordnet, at der i dette afsnit medtages data vedrørende antal personer på ventelister både til de selvstyrejede døgntilbud samt antal personer, som er på venteliste til de kommunale botilbud. Disse data kan med fordel være opdelt på de forskellige typer af funktionsnedsættelser, som tilbuddene retter sig til, således at man kan få overblik over, indenfor hvilke grupper, der i særlig grad mangler tilbud til. Foreningen for pårørende til personer med psykiske lidelser har mange gange gjort Tilioq opmærksom på, at personer med psykiske lidelser i høj grad har svært ved at finde og fastholde en bolig og at flere udskrives fra A1 til hjemløshed. Det kan derfor med fordel anbefales, at der redegøres for antallet af hjemløse som har en psykiske diagnose samt ventelisterne på døgninstitutioner og botilbud til personer med psykiske handicap.

Tilioq anerkender, at der kan være specifikke behov for støtte, som kan begrænse personer med handicaps valgfrihed til selv at vælge, hvor de vil bo i forhold til de tilbud, der findes i landet. Tilioq anbefaler dog, at

^[1] <https://tilioq.gl/media/0e4lcymq/notat-p%C3%A5-uddannelse-og-handicap-udgivet-juli-2020.pdf>

^[2] Minirapport - Specialklasselever som går til Folkeskolens afgangsprøve, Uddannelsesstyrelsen, 2022

der i højere grad gøres rede for, hvilke barrierer der begrænser valgfriheden, og hvordan dette imødekommes i forhold til f.eks. øget støtte i eget hjem samt rimelig og individuel tilpasning af boliger.

Tilioq har påpeget, at manglende pladser i kommunale botilbud betyder, at personer med handicap bliver holdt på døgntilbud, selvom de godt kunne bo i et kommunalt botilbud³. Samt at manglende boliger generelt betyder, at personer med handicap bliver holdt i de kommunale botilbud, fordi der ikke er et egnet hjem at flytte til. Dette betyder en større grad af institutionalisering end nødvendigt og strider imod handicapkonventionen. Således kunne der med fordel redegøres for, hvordan et øget fokus på at bygge efter principper om universelt design kunne mindske dette problem. Der kan yderligere redegøres for, hvilke økonomiske konsekvenser og fordele, det kunne have at indføre kvoter for inkludering af handicapvenlige boliger i alle nye byggerier.

I afsnittet 'Kommunernes syn på området' redegøres der for, at kommunerne mangler egnede boliger til personer med handicap. Her anbefaler Tilioq, at der yderligere gøres rede for, hvem der har ansvaret for at sikre et egnet antal kommunale botilbud samt at disse er i en stand, der er lever op til lovkravet.

Inklusion på arbejdsmarkedet

I introduktionen til afsnittet skrives, at der ikke findes et præcist overblik over, hvor mange personer med handicap, som er i beskæftigelse. Tilioq vil gøre opmærksom på udgivelsen 'Holdninger Til Handicap' udgivet af Tilioq og Ilisimatusarfik, som er en repræsentativ undersøgelse af den grønlandske befolkning. Denne undersøgelse viser, at over halvdelen (54%) af personer med handicap, som modtager pension, er i den arbejdsdygtige alder. Dette gælder til sammenligning for to ud af fem af de adspurgte, som ikke har et handicap, modtager pension, og som er i den arbejdsdygtige alder. Således er der ikke præcise tal, men der findes en indikator for, at personer med handicap i højere grad end personer uden handicap står uden for arbejdsmarkedet. Tilioq anbefaler desuden, at der gøres rede for, hvor mange personer med handicap, der får tilbudt en førtidspension som 18-årige, og hvordan dette har udviklet sig over tid.

Tilioq foreslår, at redegørelsen uddyber de forskellige muligheder, der er for fleksibel beskæftigelse jf. den lovgivning der refereres til på s. 44. Her menes både muligheden for fleksjobansættelse, beskyttet beskæftigelse samt virksomhedsrevalidering. Se nærmere information om dette fra et handicapperspektiv i Tilioqs og Qeqqata Kommunias pjece 'typer af beskæftigelse'⁴.

Tilioq undrer sig over, at Majoriaq ikke er nævnt i afsnittet. Det foreslås, at der gøres rede for Majoriaqs rolle i at sikre, at personer med handicap får adgang til arbejdsmarkedet. Her kan med fordel redegøres for mulighederne for vejledning om hjælpemidler, muligheder for jobmatching og opkvalificering.

Adgang til sundhed, habilitering og rehabilitering

Afsnittet 'bidrag fra Departement for Sundhed' fremstår rodet i forhold til hvem, der er afsender på indholdet. Her refereres der flere gange til enten hvad kommunerne har udtalt eller hvad foreningerne har udtalt vedrørende adgang til sundhedsvæsenet.

³ Tilioq søsætter kajakken – Rejserapport Kommune Kujalleq 2019

⁴ <https://tilioq.gl/media/hmyglz1d/om-typer-af-besk%C3%A6ftigelse-opsat.pdf>

Det anbefales, at der redegøres for, hvad habilitering og rehabilitering er, samt hvilke offentlig instanser, der har ansvaret for at sikre rehabilitering og habilitering, da ansvaret både falder ind under kommunale instanser såvel som sundhedsvæsenet.

Det er uklart i hvor høj grad personer med handicap har adgang til lokale rehabiliterings- og habiliteringstilbud. Disse tilbud er i høj grad afhængige af lokale fysio- og ergoterapeuter. Tilioq anbefaler derfor, at man redegør for, hvor mange terapeuter, der er ansat i kommunerne samt i sundhedsvæsenet. Dataen bør findes på kommunalt, regionalt og by niveau.

Tilioq får flere henvendelser vedrørende udredninger, lang ventetid i forbindelse med udredninger særligt i forbindelse med udredninger af i psykiatrien. Tilioq anbefaler derfor, at man i redegørelsen medtager gennemsnitstiden på udredning fordelt på regioner, samt hvilken ventetid, man på nationalt niveau finder acceptabel. Yderligere anbefales det, at man redegør for, hvad der er kommunalt ansvar og hvad der er sundhedsvæsenets ansvar i forbindelse med udredning af psykiatriske diagnoser, samt den efterfølgende hjælp til personer med en psykiatrisk diagnose, samt hvordan disse instanser er forpligtet til at samarbejde.

Data på handicapområdet

Overordnet ser Tilioq meget positivt på, at data på handicapområdet er specificeret i sit eget afsnit og, at der lægges vægt på handicapkonventionens artikel 31. Retvisende data om personer med handicap er afgørende for at kunne kvalitetssikre fremtidige handicappolitiske tiltag. Derfor foreslås det overordnet, at der også redegøres for, hvordan der hos de forskellige ansvarlige instanser for handicapområder arbejdes på at skabe viden og data, og hvordan der evalueres på politikker på handicapområdet generelt. Tilioq anbefaler, at det undersøges, hvilke muligheder, der er for at benytte sundhedsdata eller oprette en tilbagevendende levevilkårsundersøgelse, der kan følge udviklingen samt implementeringen af FN's menneskerettigheder på handicapområdet.

Tilioq finder det overordnet positivt, at der refereres til Tilioqs udgivelser og indsamling af data. Tilioq påpeger dog, at Tilioqs udgivelser dækker mere end blot arbejdsmarkedet. Her kan blandt andet nævnes udgivelsen *Holdninger til Handicap (2021)*⁵ som baserer sig på repræsentative survey-data og kan angive en baseline for negative holdninger til personer med handicap, uddannelsesniveau såvel som arbejdsmarkedet. Tilioq udgiver desuden løbende analyser på baggrund af de henvendelser⁶ fra borgere til Tilioq og monitoreringsrapporter fra forskellige geografiske områder⁷ i landet, som til trods for, at de ikke er repræsentative, giver overblik over hvor de store problematikker i de administrative kommunale systemer lægger.

Der mangler i særdeleshed data på kommunalt niveau. Tilioq anbefaler, at der i højere grad gøres rede for, hvorfor man ikke kan benytte den data, der findes i de kommunale sagsbehandlingssystemer, da det f.eks. i brugervejledningen til Winformatik fremgår, at man kan udtrække statistiske data på handicapområdet fra systemet.⁸ Der bør derfor gøres rede for, hvorfor disse data ikke er brugbare, og hvilke muligheder der er for at sikre en bedre datakvalitet i de kommunale systemer. Det er Tilioqs overbevisning, at data på kommunalt niveau er nødvendigt for at kunne måle udviklingen på handicapområdet og dermed opsætte realistiske målsætninger i fremtidige handicappolitiske tiltag.

⁵ Holdninger til Handicap, Ilisimatusarfik og Tilioqs befolkningsundersøgelse 2020

⁶ Lige Muligheder – analyse af borger henvendelser til Tilioq i 2020 [og Selvstændigt Liv – Analyse af borgerhenvendelser af borgerhenvendelser til Tilioq i 2017-2019.](#)

⁷ Tilioq søsætter kajakken – Rejserapport Kommune Kujalleq 2019 og Tilioq i Nord – Rejserapport Qaanaaq 2020

⁸ <https://kaqa.gl/Anvendelse/Brugervejledning/Social/Handicap>

Det kan blandt andet være relevant her at redegøre for, hvilke sagsbehandlingssystemer, der bruges i de forskellige kommuner, og i hvilke systemer datakvaliteten er bedre end andre steder. Dermed kan man bruge erfaringer fra de steder, hvor der er kontinuerlig indberetning af data fra kommunerne og benytte de gode erfaringer til at sikre ens data i alle kommuner.

Dette anser Tilioq desuden som en nødvendighed for, at §76 i Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap kan overholdes. Hertil foreslår Tilioq også, at der redegøres for, hvordan Naalakkersuisut bruger bestemmelsen i §76 stk. 2 til at sikre bedre datakvalitet og hvordan dette kan spille ind i en fremtidig handlingsplan for handicapområdet.

